

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבתלזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו איזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוסמןהוראות בעבודת ה'
ממדעי הטבע

הרב לייבל פוזנר

על יין, אך על השולחן היו גם וודקה ומשקאות אחרים, וכן עוגה ומיני מזונות. הרמ"ש היה יושב בראש השולחן, ואחרי שהחסידים היו שרים כמה ניגונים, הוא היה מדבר במשך כארבעים דקות. לעתים קרובות בחר לדבר על נושא שקשור לאורחים שנכחו במקום, וללמוד ממנו הוראה בעבודת ה'.

פעם, כאשר ביקר ב-770 מר דנברג, תעשיין קנדי בעל מפעל מכנסיים במונטריאול, תיאר הרבי את תהליך הניקוי היבש והסביר כיצד הוא משמש משל בעבודת ה'. למרבה הצער אינני זוכר את פרטי הנמשל שהסביר אז הרבי.

בהזדמנות אחרת, הביא הרבי משל מתחום הגאומטריה. אחד ממשפטי הגאומטריה קובע שצלע משושה שווה צלעות החסום בתוך מעגל, שווה לרדיוס המעגל. כלומר, אם ניקח רדיוס (דהיינו, מחצית מקוטר המעגל) נוכל להצמיד אותו אל ההיקף הפנימי של המעגל בדיוק שש פעמים, כך שתיווצר צורת משושה שווה צלעות. רדיוס הוא הרי מחצית הקוטר, ואת הקוטר אפשר להצמיד אל היקף המעגל הפנימי רק פעם אחת; אף על פי כן, כאשר חוצים אותו לשניים, אפשר להכניסו שש פעמים בדיוק סביב דופני המעגל.

"מה מלמדת אותנו עובדה זו בנוגע לעבודת ה'?" שאל הרבי, והסביר שיש בכך רמז לששת ימי השבוע וליום השבת שבא אחריהם. כאשר יש לנו שישה ימים מלאים בעבודת ה', אזי גם השבת שלנו מושלמת. וכאשר יש לנו שבת מלאה ושלמה, יהיו לנו אחר כך שישה ימי חול מושלמים של עבודת ה'.

פעם התארח בהתוועדות מר שמואל ("סמי") רשבסקי, שחקן שחמט ממוצא פולני שנודע עוד בצעירותו כילד פלא, והפך לשחמטאי רב-אומן מפורסם בארצות הברית. הוא היה יהודי שומר תורה ומצוות, והתגורר בשעתו בשכונת קראון הייטס. כשהבחין בנוכחותו בקידוש, אמר הרמ"ש, "מכל דבר אפשר ללמוד הוראה בעבודת ה', אפילו ממשחק השחמט".

הוא פתח וסיפר על החסיד הנודע ר' מנחם מאניש (מאניע) מונסזון ששיחק שחמט עם מי שלימים היה לשישי בשושלת אדמו"רי חב"ד - אדמו"ר הריי"צ, בצעירותו. בעודם משחקים, עבר לידם אדמו"ר הרש"ב, האדמו"ר החמישי. הוא

נולדתי למשפחה חב"דית ותיקה. למעשה, אבי הרב שלום פוזנר, היה תלמיד ישיבת "תומכי תמימים" עוד ברוסיה. בהמשך הוא עלה לארץ ישראל, שם נשא לאישה את אימי, ואחר כך הם היגרו לארצות הברית. שם גדלתי והתחנכתי.

אחי הגדול, זלמן, ואני נמנינו בין התלמידים הראשונים של ישיבת חב"ד בניו יורק מיד עם פתיחתה בשנת תש"א (1941). היה זה זמן קצר לאחר שאדמו"ר הריי"צ, השישי לשושלת אדמו"רי חב"ד, ניצול מהכיבוש הנאצי באירופה, ועם הגעתו לחוף מבטחים בארצות הברית ביסס את מרכז החדש של החסידות בבית מס' 770 בשדרת איסטון פארקוויי, בשכונת קראון הייטס שבברוקלין.

באותן שנים ראשונות, זכיתי להכיר את חתנו של אדמו"ר הריי"צ, רבי מנחם מענדל שניאורסאהן, שלימים הפך לאדמו"ר השביעי, אף שבשנים שעליהן אני מדבר - תש"א עד תשי"א (1941-1951) - הוא כונה בפי כל: הרמ"ש.

בתקופת לימודי בישיבת חב"ד, הנוהג היה שבשבת "מברכים" - השבת האחרונה בחודש, שבה מברכים את החודש הבא - היה נערך קידוש. בדרך כלל היו מקדשים

«

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע
באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות | רעיונות אישים

עצר והתבונן במשחקם, אך לא אמר דבר מאחר שלא רצה להפריע במשחק. לאחר שסיימו, הסביר כיצד צעד מסוים שנעשה במהלך המשחק משמש הוראה בעבודת ה'.

בהמשך, הסביר הרמ"ש הוראה שאפשר ללמוד משחמט. במשחק השחמט יש שני סוגי כלים - הקצינים והרגלים. ההבדל היסודי בין הסוגים הוא שקצין יכול לנוע בכיוונים שונים, לקפץ ולדלג כמה משבצות וכדומה, אבל הרגלי יכול לנוע רק קדימה, ורק משבצת אחת בכל פעם. אולם לאותו רגלי יש מאפיין אחד שבו יש לו יתרון חשוב על פני הקצינים - הקצין לעולם יישאר במעמדו ובדרגתו, ואילו הרגלי יכול לקבל קידום. כאשר הוא מצליח להגיע אל הקצה השני, הוא מקודם בדרגה; בהגיעו לשם, הוא יכול להפוך אפילו למלכה!

"איזו הוראה יכולים אנו ללמוד מכך בעבודת ה' שלנו?", שאל הרמ"ש, ומיד הסביר: "ברובד הרוחני, קיימים מלאכים ונשמות ישראל. כמו הקצינים, גם המלאכים מסוגלים לדלג מעולם רוחני אחד למשנהו, לעלות ולרדת, ללכת לכאן או לשם, אך הם לעולם אינם יכולים להשתנות. דרגתם קבועה. נשמות ישראל, לעומת זאת, יכולות לנוע רק קדימה, ולהתקדם צעד אחד בכל פעם, צעד אחר צעד. אך כאשר הן ממלאות את תפקידן וייעודן, הן מתעלות - ויכולות להפוך אפילו למלכה". (כמובן שאינן יכולות להפוך למלך, שכן ה' הוא המלך האמיתי היחיד).

במהלך שנת תש"י (1950), לאחר הסתלקות אדמו"ר הרי"צ, קודם שהרבי קיבל על עצמו את הנשיאות באופן רשמי, פניתי אליו פעם כדי לבקש את עצתו.

נוצר קשר ביני לבין יהודי נאור ומשכיל מאוד - למעשה, הייתי אומר שהוא היה ממש גאון - והשתדלתי להשפיע עליו ולקרבו ליהדות. אולם הגיע שלב מסוים שבו הרגשתי שאני פשוט לא מצליח.

ניגשתי אל הרבי המיועד כדי לשאול מה לעשות. הסברתי לו מי הוא אותו אדם, והוא שאל אותי כיצד הצגתי בפניו את נושא היהדות. הוא הקשיב לדבריי, ואחר כך אמר, "זו אינה הגישה הנכונה", והסביר מדוע:

"עליך להבין שבימים עברו, אחד המכשולים שהיו עשויים להפריע לאנשים לאמץ את הדת ואת האמונה בה' היה העובדה שאמונה זו נראתה כסותרת את ההיגיון. משהו שהשכל איננו מסוגל להשיג ולתפוס, ולכן קשה לקבלו. אולם את כל זאת שינה המדע".

כך אמר הרבי - דווקא המדע הקל על האפשרות להאמין בה'.

הרבי המשיך והסביר: "מאז הופעת 'העידן הגרעיני',

למדנו שהאטום איננו חלקיק מוצק אחד. אדרבה, הוא ברובו שטח ריק שבו רק כמה חלקיקים מוצקים בודדים".

"קח למשל את לוח העץ הזה", אמר, והצביע על שולחן העבודה שלו. "הוא נראה לעין כמקשה אחת שלמה. אך לא כך הדבר", ואז הרבי השתמש במונח "רציפות" (Continuity באנגלית) הלקוח מתחום מכניקת הרצף, אף שדיבר ביידיש. "דאס איז נישט קיין קונטיניואיטי", אמר. כלומר, אף שלעין נראה כאילו זה לוח מוצק אחד של עץ ("חומר רציף"), לאמיתו של דבר אין זה אלא אוסף של אטומים - סמוכים אמנם, אך לא רציפים.

"אנחנו מקבלים זאת כאמת, מאחר שהמדע הוכיח שזו אמת", סיכם הרבי. "אף שבדרך כלל המוח לא מסוגל להשיג משהו שאינו גלוי לעין, התיאוריה האטומית לימדה אותנו שלא קיימת רציפות - שמוצקים אינם באמת מוצקים, אלא אנרגיה. לכן, אנחנו רואים דבר אחד, והמוח שלנו מגלה לנו שיש שם משהו אחר. בעבר, דבר כזה לא היה מתקבל על הדעת, אבל כיום זה אפשרי. כך הפך המדע את האמונה בה' לקלה ונגישה יותר".

אלו רק כמה דוגמאות מתורותיו של הרבי - עוד לפני שהתמנה לרבי - אשר ממחישות את חכמתו המדהימה ואת תובנותיו העמוקות ביחס לטבע האנושי ולמהות העולם.

הרב לייבל פוזנר נמנה על ראשוני תלמידי הישיבה ב-770, ועסק שנים רבות בחינוך יהודי. הוא מתגורר כיום בברוקלין, ניו יורק, שם הוא רואיין בחודש מרחשון תשס"ו (2006).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב של' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

« תשד"ס (1984) — חודשים ספורים אחרי שהכריז על יוזמת לימוד הרמב"ם היומי, התייחס הרבי בהתוועדות לשאלה שהועלתה מצד מי שהתנגדו ליוזמה. אלו הביעו חשש שכאשר לומדים את דברי הרמב"ם ללא המפרשים עלולים לטעות בהבנת הדברים, להבינם כפשוטם וכתוצאה מכך להיכשל באיסורי הלכה. במענה לחששות אלה, ציטט הרבי את דברי הרמב"ם בהקדמתו, לפיהם חיבורו מיועד "לקטן ולגדול". זאת ועוד, המטרה בלימוד הרמב"ם היא לשם ידיעת התורה, ולא כדי לפסוק ממנו הלכה למעשה.¹ י"ב בתמוז

1 תורת מנחם תשד"מ ה, עמ' 2191-2187

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו חובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER with the REBBE

בסיוע חברי THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד